

Kursplan för

Klinisk psykologi 2, 25.5 hp

Clinical Psychology 2, 25.5 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT10 , HT11 , HT12 , HT13 , HT14 , HT15 , HT16 , HT17 , HT18

Kurskod	2PS016
Kursens benämning	Klinisk psykologi 2
Hp	25.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Psykologi
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Väl godkänd, godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Programnämnd 8
Datum för fastställande	2010-05-21
Reviderad av	Programnämnd 8
Senast reviderad	2013-08-23
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2013

Särskild behörighet

Godkänt resultat från psykologprogrammets termin 1-5 omfattande 150 högskolepoäng samt minst 15 högskolepoäng från termin 6.

För moment 3 gäller att student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Moment 1

Efter genomgången kursmoment ska studenten kunna:

- redogöra för och använda sig av motiverande samtalsmetodik
- beskriva samtals-/intervjumetodologiska principer och avväganden i olika populationer och situationer. Dessa principer och avväganden ska även diskuteras ur ett etiskt perspektiv

Moment 2

Efter avslutat kursmoment ska studenten kunna:

- ställa diagnos vid komorbida somatiska/psykiatriska tillstånd med hjälp av DSM-systemet
- teoretiskt diskutera samt genomföra beteendeanalys/fallkonceptualisering
- redogöra för och tillämpa kunskap om vetenskapsteori och forskningsmetod/design inom klinisk psykologi
- på ett fördjupat sätt redogöra för genomförande av och visa förståelse för teorin bakom olika evidensbaserade behandlingsmetoder vid psykiatriska/beteendemedicinska syndrom
- kunna diskutera etiska och juridiska frågeställningar inom klinisk psykologi utifrån tillämpliga lagar och föreskrifter samt egna ställningstaganden

Moment 3

Efter avslutat kursmoment ska studenten kunna:

- genomföra psykologiskt bedömningssamtal med syfte att ställa diagnos och avgöra lämplighet för internetbehandling
- under handledning genomföra psykologisk behandling via internet för diagnostiserade psykologiska problem
- i enlighet med relevant lagstiftning och instruktion i journaltext återge behandlingsprocessen och dess utfall

Moment 4

Efter avslutat kursmoment ska studenten kunna:

- planera och genomföra testning med WAIS samt ge återkoppling till testperson- Beskriva och administrera vanligt förekommande kliniska utredningsinstrument.
- genomföra kliniska bedömningar och föra diagnostiska resonemang om komplexa patientfall
- redogöra för och tillämpa kliniska principer/lagar/etik vid utredningar samt journal-/intygs-/utlåtandeskrivning

Moment 5

Efter avslutat kursmoment ska studenten kunna:

- översiktligt redogöra för några viktiga begrepp inom allmän farmakologi
- redogöra för läkemedelsbehandling vid psykiatriska och neurologiska sjukdomar samt redogöra för verkningsmekanismer och biverkningar för några av dessa läkemedel - Diskutera positiva och negativa interaktioner mellan farmakologisk och psykologisk behandling

Innehåll

Kursen har 5 moment.

Samtals- och intervjumetodik 3: Motiverande samtal, 3 hp Under moment 1 får studenterna lära sig färdigheter i motiverande samtal. Dessutom ges kunskap om samtal med olika populationer (t.ex. barn-äldre), dels kunskap om samtal i specifika kontextuella situationer (t.ex. rättsliga situationer) och centrala aspekter att förhålla sig till i dessa sammanhang (t.ex. minnesförmåga, samtalslängd, tolk, etc.). Syftet är att studenten ska kunna använda motiverande samtalsfärdigheter samt generell samtalsmetodik i skilda situationer på ett flexibelt och individualiserat sätt utifrån evidensbaserade riktlinjer. **Klinisk psykologi: diagnosticering och intervention, 9 hp** Moment 2 innehåller fördjupad kunskap kring etiologi/symptombild vid såväl DSM-diagnoser, som neuropsykologiska syndrom, somatiska sjukdomar, och bedömning av dessa syndrom. Ett behandlande perspektiv betonas, dvs. planering och genomförande av evidensbaserade behandlingsinsatser. Kursmomentet ger kunskap om teoribildning och centrala behandlingsaspekter vid skilda typer av behandlingsmetoder (t.ex. kognitiv beteendeterapi [KBT], dialektisk beteendeterapi [DBT], acceptance and commitment therapy [ACT], interpersonell

terapi [IPT]), med viss betoning på KBT motiverat av forskningsläget. Evidensbaserad behandling för ett flertal vanliga psykiatriska och beteendemedicinska problemområden för barn, tonåringar och vuxna tas upp. Processen från beteendeanalys, testresultat och bedömning till planering av behandlande/rehabiliterande insatser diskuteras och övas på. Momentet innehåller även inslag som belyser lagar, föreskrifter och etiska resonemang som är tillämpliga i kliniska sammanhang.

Praktiska färdigheter som tas upp inom ramen för Klinisk psykologi 2, moment 1 och 2, övas vidare på inom ramen för den parallella kursen "Självkännedom och kliniska färdigheter" 4,5 hp. **Psykologisk behandling via internet, 4,5 hp** Studenten får, under moment 3, ta detaljerad del av ett evidensbaserat internetupplägg för behandling av vanligt förekommande psykiatrisk eller hälsorelaterad problematik. Varje student får under handledning genomföra internetbaserad psykologisk behandling.Handledning och föreläsningar ges kring behandlingsupplägget. Mot slutet av kursmomentet sammanfattas behandlingskontaktens resultat. **Utredningsmetodik och utlåtandeskrivning 2, 4,5 hp** Under moment 4 får studenterna detta andra inslag av utredningsmetodik/utlåtandeskrivning vid psykologprogrammet, där studenterna får träna administration, tolkning och återkoppling av ett allmänt begåvningsstest för vuxna (WAIS) genom att testa en vuxen testperson och observera ytterligare en testning. Vid en testverkstad får studenterna i grupp fördjupa sig i ett eller flera vanligt förekommande utredningsinstrument som de ska beskriva och administrera inför sina kurskamrater. Studenten fördjupar vidare sina färdigheter i att planera och genomföra komplexa utredningar och att föra diagnostiska resonemang. I momentet ingår fortsatt träning i att skriva intyg, utlåtanden och journalanteckningar. **Grundläggande farmakologi, 4,5 hp** Inom ramen för moment 5 får studenten grundläggande kunskaper i allmän farmakologi (farmakokinetik, farmakodynamik och läkemedelsinteraktion) och om läkemedelsbehandling vid psykiatriska och neuropsykiatriska syndrom (t.ex. depression, ångestsyndrom, schizofreni, ADHD och beroendesjukdomar) och vissa neurologiska sjukdomar (t.ex. epilepsi, demens och Parkinsons sjukdom) samt smärta.

Arbetsformer

Undervisningen består av lärarledda föreläsningar, filmer, rollspel, diskussionsseminarier, grupparbeten, handledningstillfällen, klientarbete, samt webbaserad undervisning. Vissa seminarier, övningstillfällen och inlämningsuppgifter under kursens gång är obligatoriska. Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Moment 1

Studentens teoretiska och praktiska kunskaper examineras genom:

- 1) kodning av inspelade motiverande samtal
- 2) skriftligt PM om samtal i olika situationer och populationer

På momentet ges något av betygen Godkänd (G)/Underkänd (U). För att få godkänt på kursmomentet krävs minst betyget G på examinationsuppgifterna 1 och 2.

Moment 2

Studentens kunskaper examineras genom

- 1) rollspelsseminarium där studenten ska genomföra en beteendeanalys med en patient (rollspelad av seminarieledare) med i förväg given diagnos. Studenten får feedback på rollspelet av seminarieledare och medstudenter
- 2) artikelgranskningsseminarium inför vilket studenterna i grupp ska granska vetenskapliga artiklar och under seminariet kritisera respektive försvara artiklarna

3) en inlämningsuppgift av ett egenförfattat fiktivt patientfall. Inlämningsuppgiften inkluderar bl.a. bedömning, analys, behandlingsmål, förslag på behandlingslägg i enlighet med evidens och psykologisk teori samt diskussion av etiska och juridiska dilemman

På examinationsuppgift 1-2 ges något av betygen Godkänd (G)/Underkänd (U). På examinationsuppgift 3 ges något av betygen Väl Godkänd (VG)/Godkänd (G)/Underkänd (U). För att få godkänt på kursmomentet krävs minst betyget G på examinationsuppgift 1-3. För VG krävs betyget G på examinationsuppgift 1-2 och VG på examinationsuppgift 3.

Moment 3

Studentens färdigheter, kunskaper och bedömningsförmåga examineras genom:

- 1) uppvisad förmåga att genomföra internetbehandling under handledning
- 2) författande av journalanteckning om behandlingsprocess och behandlingsutfall

På examinationsuppgifterna ges något av betygen Godkänd (G)/Underkänd (U). För att få godkänt på kursmomentet krävs minst betyget G på examinationsuppgifterna 1 och 2.

På examinationsuppgifterna ges något av betygen Godkänd (G)/Underkänd (U). För att få godkänt på kursmomentet krävs minst betyget G på examinationsuppgifterna 1 och 2.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Moment 4

Studentens kännedom om utredningsmetodik och utlåtandeskrivning examineras genom

- 1) godkänd WAIS-testning
- 2) skriftlig inlämningsuppgift: Utlåtande, intyg och journalanteckning

På examinationsuppgift 1 ges något av betygen Godkänd (G)/Underkänd (U). På examinationsuppgift 2 ges något av betygen Väl Godkänd (VG)/Godkänd (G)/Underkänd (U). För att få godkänt på kursmomentet krävs minst betyget G på examinationsuppgift 1-2. För VG krävs betyget G på examinationsuppgift 1 och VG på examinationsuppgift 2.

Moment 5

Momentet examineras med en skriftlig tentamen.

Betyg: Väl Godkänd (VG) /Godkänd (G) /Underkänd (U). För att bli godkänd på hela kursen krävs minst betyget G på alla examinationsuppgifter under moment 1-5. För att få VG på hela kursen krävs betyget VG på minst två av kursmomenten 2, 4 och 5 samt G på kursmoment 1 och 3.

Begränsning av examinationstillfällen på teoretiska kursmoment:

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt till att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger som studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenterna anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle.

Begränsning av verksamhetsförlagd utbildning/kliniska moment:

Student som ej är godkänd på ordinarie verksamhetsförlagd utbildning/kliniskt moment (t ex internetbehandling under handledning) har rätt att delta vid ytterligare ett tillfälle (detta kan dock vara vid nästkommande kursgivning).

Övergångsbestämmelser

Övergångsreglerna följer KIs lokala riktlinjer för examination.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt KIs lokala riktlinjer. Resultat och eventuella åtgärder återförs till studenterna på kurswebben.

Litteratur och övriga läromedel

Litteratur och övriga läromedel

Artiklar/kompendium och enskilda kapitel kan tillkomma

Hela kursen:

Ek, Ulla; Linder, Susanne; Wetter, Ilse

Rätt & vett : om juridik och etik i psykologiskt arbete

Lund : Studentlitteratur, 2007 - 224 s.

ISBN:978-91-44-03573-4 LIBRIS-ID:10341879

Kursbok på annan, tidigare kurs

[Sök i biblioteket](#)

Damell, Camilla; Klefbom, Jenny

Journalföring för psykologer

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2012 - 125 s.

ISBN:978-91-47-09407-3 LIBRIS-ID:12478687

[Sök i biblioteket](#)

Moment 1: Samtals- och intervjumetodik 3

Miller, William R.; Rollnick, Stephen

Motivational interviewing : preparing people for change

2. ed. : New York : Guilford Press, 2002 - xx, 428 s.

ISBN:1-57230-563-0 (inb.) LIBRIS-ID:6385706

[Sök i biblioteket](#)

Artiklar/kompendium enligt anvisning.

Moment 2: Klinisk psykologi: diagnostisering och intervention

Butcher, James Neal; Mineka, Susan; Hooley, Jill M

Abnormal psychology

13th ed. : Boston ; a London : Pearson/Allyn and Bacon, c2007 - xxxi, 668 p. , (various pagings).

ISBN:978-0-205-45942-1 (cased) LIBRIS-ID:10862217

Kursbok på annan, tidigare kurs. Valda kapitel.

[Sök i biblioteket](#)

Farmer, Richard F.; Chapman, Alexander L.q (Alexander Lawrence)

Behavioral interventions in cognitive behavior therapy : practical guidance for putting theory into action

Washington, DC : American Psychological Association, 2008 - 341 s.

ISBN:1--43380241-4 LIBRIS-ID:10664333

Kursbok även på parallell kurs "Självkänedom och kliniska färdigheter".

[Sök i biblioteket](#)

Ramnerö, Jonas; Törneke, Niklas

Beteendets ABC : en introduktion till behavioristisk psykoterapi

2., [rev.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 232 s.

ISBN:978-91-44-07959-2 LIBRIS-ID:13909031

Kursbok på annan, tidigare kurs. Valda kapitel.

[Sök i biblioteket](#)

Öst, Lars-Göran

Kognitiv beteendeterapi inom psykiatri

Stockholm : Natur och kultur, 2006 - 288 s.

ISBN:91-27-10947-X (inb.) LIBRIS-ID:9989145

Kursbok på annan, tidigare kurs. Valda kapitel.

[Sök i biblioteket](#)

Artiklar/kompendium enligt anvisning.

Moment 3: Internetpsykiatri

Aktuell behandlingsmanual (erhålls under kursens gång)

Moment 4: Utredningsmetodik och utlåtandeskrivning 2

Selander, Ulla-Britt; Nyman, Håkan

Psykologutlåtanden och intyg

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 94 s.

ISBN:978-91-44-04779-9 LIBRIS-ID:10920306

[Sök i biblioteket](#)

Artiklar/kompendium enligt anvisning

Moment 5: Farmakologi

Norlén, Per; Lindström, Erik

Farmakologi

2., [utök. och omarb.] uppl. : Stockholm : Liber, 2009 - 384 s.

ISBN:978-91-47-09393-9 LIBRIS-ID:11438350

[Sök i biblioteket](#)

Kolb, Bryan

Fundamentals of human neuropsychology

6. ed. : Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2008 - 818 s.

ISBN:978-0-7167-9586-5 (hbk.) LIBRIS-ID:10631102

[Sök i biblioteket](#)

Fass: www.fass.se

Läkemedelsboken: <http://lakemedelsboken.se>